

Drážní úřad
Wilsonova 300/8
121 06 Praha 2 - Vinohrady

Č. j.:

**Metodický pokyn
pro získání odborné způsobilosti k řízení drážních vozidel na vlečce nebo k řízení lanové dráhy**

(úplné znění s účinností od 13.02.2012)

I. Úvod

1. Tento metodický pokyn je určen pro zájemce o získání odborné způsobilosti k řízení drážních vozidel na vlečce nebo odborné způsobilosti k řízení lanových drah v souladu s ustanoveními § 45, § 46 a § 46a zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dráhách“) a vyhlášky č. 16/2012 Sb., o odborné způsobilosti osob řídících drážní vozidlo a osob provádějících revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení (dále jen „vyhláška“).
2. Tento metodický pokyn se nezabývá možnostmi získání odborné způsobilosti k řízení drážních vozidel na dráze tramvajové, trolejbusové a speciální.
3. Odbornou způsobilost k řízení drážních vozidel na vlečce a odbornou způsobilost k řízení lanových drah ověřuje drážní správní úřad, kterým je Drážní úřad.
4. Žadatel, který prokázal odbornou způsobilost k řízení zkouškou vydá Drážní úřad průkaz způsobilosti k řízení jestliže žadatel zároveň splňuje tyto podmínky:
 - a) dosáhl předepsaného věku (řídít drážní vozidla na vlečce mohou osoby, které dosáhly věku 20 let, řídit lanovou dráhu mohou osoby, které dosáhly věku 21 let) ;
 - b) dosáhl minimálního stupně vzdělání (ukončené střední vzdělání s výučním listem strojního, elektrotechnického, stavebního nebo dopravního zaměření) ;
 - c) je spolehlivý k řízení (§ 46 a 46a zákona o dráhách). Spolehlivý k řízení není ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s řízením, nebo jiný trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže vzhledem k řízení a osobě žadatele je obava, že se dopustí stejného nebo podobného činu při řízení nebo komu byl soudem uložen trest zákazu činnosti spočívající v řízení. Za účelem zjištění, zda žadatel splňuje podmínku spolehlivosti, si Drážní úřad vyžádá podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů) výpis z evidence Rejstříku trestů;
 - d) prokázal svou zdravotní způsobilost;
 - e) podrobil se předepsané výuce a výcviku.

II. Odborná způsobilost k řízení drážních vozidel na vlečce

1. Rozsah potřebných odborných znalostí a způsob provádění výuky a výcviku k prokázání odborné způsobilosti k řízení drážního vozidla na vlečce je uveden v příloze č. 4 vyhlášky.
2. Výuka a výcvik se provádí u dopravce, který je vybaven hnacím vozidlem příslušného druhu, pro který se odborná způsobilost prokazuje.

3. Odborná způsobilost k řízení drážního vozidla se prokazuje pro
 - a) příslušný druh hnacího vozidla
 1. elektrická hnací vozidla (E),
 2. motorová hnací vozidla (M),
 3. parní hnací vozidla (P),
 4. speciální hnací vozidla (SV).
 - b) příslušný druh dráhy – vlečka (VL)
4. Zkouška podle části V tohoto pokynu se provádí u dopravce, u něhož jsou dány předpoklady pro provedení části zkoušky, spočívající v prokázání praktických znalostí. Hnací vozidlo a podmínky provedení zkoušky zajišťuje dopravce.
5. Pro řízení hnacího vozidla jiného druhu na stejném druhu dráhy se odborná způsobilost prokáže doplňkovou zkouškou před zkušební komisí, a to ze znalosti konstrukce, údržby a řízení daného druhu hnacího vozidla.
6. Je-li žadatel o přístup ke zkoušce z odborné způsobilosti k řízení drážního vozidla na vlečce držitelem osvědčení strojvedoucího, provádí se zkouška pouze v tom rozsahu, v jakém nejsou potřebné znalosti a dovednosti prokázány vydaným osvědčením strojvedoucího.

III. Odborná způsobilost k řízení lanových drah

1. Rozsah potřebných odborných znalostí a způsob provádění výuky a výcviku k prokázání odborné způsobilosti k řízení lanové dráhy je uveden v příloze č. 8 vyhlášky.
2. Výuka a výcvik žadatele o vydání průkazu způsobilosti k řízení lanové dráhy se zajišťují u provozovatele lanové dráhy.
3. Odborná způsobilost k řízení lanové dráhy se prokazuje pro příslušnou lanovou dráhu.
4. Zkouška podle části V tohoto pokynu se provádí u provozovatele příslušné lanové dráhy.
5. Pro řízení další lanové dráhy se odborná způsobilost prokáže doplňkovou zkouškou před zkušební komisí, a to ze znalosti konstrukce, údržby a řízení lanové dráhy.

IV. Podávání žádostí o ověření odborné způsobilosti k řízení

1. Každý žadatel podává svou žádost o ověření odborné způsobilosti jako fyzická osoba, tj. odpovídá sám za její správnost a úplnost. Toto nevyklučuje určitou součinnost žadatele a zaměstnavatele, zejména při opatřování žádostí potřebnými doklady a zajišťování náležitostí pro vlastní provedení zkoušky.
2. Žádost o ověření odborné způsobilosti se podává na úředním tiskopise. Vzor platného tiskopisu žádosti o ověření odborné způsobilosti k řízení drážních vozidel je uveden v příloze č. 1, vzor platného tiskopisu žádosti o ověření odborné způsobilosti k řízení lanové dráhy je uveden v příloze č. 2. V případě, že žadatel je zároveň držitelem platného osvědčení strojvedoucího pro řízení vozidel na dráze celostátní a regionální je nutné k žádosti přiložit kopii tohoto osvědčení, aby bylo možné snížit rozsah zkoušky ve smyslu §13, odst. 3 vyhlášky.
3. Žádosti o ověření odborné způsobilosti k řízení lze zasílat poštou na adresu

Drážní úřad
Wilsonova 300/8
121 06 Praha 2 - Vinohrady

nebo podat osobně v podatelně Drážního úřadu.

Podrobnější informace týkající se ověřování odborné způsobilosti k řízení Vám poskytnou zaměstnanci odboru způsobilosti osob. Kontakty jsou uvedeny na internetových stránkách Drážního úřadu :

<http://www.ducr.cz/search.php?rsvelikost=sab&rstext=all-phpRS-all&rstema=20>

4. Protože Drážní úřad nezajišťuje vlastní provedení zkoušek, musí v žádosti příslušný dopravce nebo provozovatel lanové dráhy potvrdit, že má zajištěno drážní vozidlo a příslušnou trať pro provedení zkoušky, resp. má připravenou lanovou dráhu pro provedení zkoušky.
5. Zároveň dopravce nebo provozovatel lanové dráhy navrhne Drážnímu úřadu minimálně 2 osoby pro jmenování do zkušební komise. Doporučujeme navíc navrhnout ještě náhradníka. Bez těchto osob není možné zkoušku realizovat.
6. Po obdržení žádosti Drážní úřad stanoví termín a místo konání zkoušky po dohodě s dopravcem nebo provozovatelem lanové dráhy a sdělí jej s dostatečným časovým předstihem žadateli, a to písemně, telefonicky nebo e-mailem.
7. Doklady, které budou přílohou žádosti, nutno předložit u zkoušky v originále, ověřených opisech nebo ověřených kopiích, a to v českém nebo slovenském jazyce. U ostatních cizojazyčných dokladů je žadatel povinen předložit též jejich ověřený překlad do českého jazyka. V zájmu zjednodušení a urychlení procesu zkoušek, doporučujeme spolu se žádostí o ověření odborné způsobilosti zaslat kopie příslušných dokladů a při zahájení zkoušky předložit jejich originály.

V. Provádění zkoušek

1. Zkouška se skládá před nejméně tříčlennou zkušební komisí s tím, že alespoň jeden člen komise musí být držitelem průkazu způsobilosti k řízení příslušného druhu nebo typu drážního vozidla, jde-li o zkoušku z řízení drážního vozidla, nebo musí být držitelem průkazu způsobilosti k řízení lanové dráhy, jde-li o zkoušku z řízení lanové dráhy. Drážní úřad jmenuje zkušební komisi a jejího předsedu, který musí být zaměstnancem Drážního úřadu. Členy komise navrhuje příslušný dopravce, resp. provozovatel lanové dráhy.
2. Před zahájením zkoušky předseda komise ověří totožnost zkoušeného a jeho věk podle jeho dokladu totožnosti a vyzve jej k předložení dokladu prokazujícího, že absolvoval předepsanou výuku a výcvik, a dokladu prokazujícího splnění podmínek zdravotní způsobilosti podle jiného právního předpisu. Seznam dokladů je uveden v příloze č. 3 (pro řízení DV na vlečce), resp. 4 (pro řízení LD). **Nejsou-li tyto doklady předloženy, zkoušku nelze zahájit.**
3. V případě, že žadatel předloží u zkoušky všechny požadované doklady a tyto doklady jsou v souladu s požadavky stanovenými vyhláškou, bude mu sděleno, že splnil stanovené požadavky a bude připuštěn ke zkoušce. Při vlastní zkoušce se postupuje následovně:
 - a) žadateli bude představena zkušební komise,
 - b) žadatel bude seznámen s průběhem zkoušky – zkouška je neveřejná a skládá se ze dvou částí, a to z části zkoušky z odborných teoretických znalostí a z části zkoušky z praktických znalostí,
 - c) část zkoušky z odborných teoretických znalostí se provádí formou písemného testu a ústního pohovoru
 - žadateli bude předán písemný test a vysvětlí se mu způsob jeho vyplňování a vyhodnocování,
 - žadateli se oznámí stanovený časový limit na vypracování odpovědí testu,
 - u zkoušky z odborných teoretických znalostí se nesmí používat žádné pracovní pomůcky (kromě psacích potřeb),

- ústní pohovor se skládá z otevřených otázek a bude zahájen pouze v případě, že žadatel získal v písemném testu minimálně 80% z celkového možného počtu bodů,
 - žadateli budou předány otázky a vysvětlí se mu způsob hodnocení,
 - žadateli se oznámí stanovený časový limit na přípravu,
 - ústní pohovor se zahájí bezprostředně po uplynutí časového limitu na přípravu
- d) Část zkoušky z praktických znalostí se skládá z praktického výkonu příslušné činnosti, které se prováděná zkouška týká
- u osob řídících drážní vozidlo zejména z řízení příslušného druhu vozidla (na jednom z typů vozidla, na kterém byl proveden výcvik) na dráze v provozních podmínkách a odstraňování provozních poruch,
 - u osob řídících lanovou dráhu zejména z obsluhy pohonu (řízení) příslušného typu lanové dráhy, obsluhy náhradního zdroje elektrické energie apod.,
 - u zkoušky z praktických znalostí lze používat také pracovní pomůcky, jako např. schémata, příručky apod.
4. Zkušební komise vyhotoví o vykonání zkoušky protokol. Protokol o vykonání zkoušky podepisují všichni členové komise.
 5. Výsledek celé zkoušky se hodnotí stupněm „prospěl“ nebo „neprospěl.“ K hodnocení stupněm „prospěl“ je třeba získat minimálně 80 % bodů z celkového možného počtu bodů v písemném testu, minimálně 80 % bodů z celkového možného počtu bodů v ústním pohovoru a prokázat praktické znalosti řízení drážního vozidla.
 6. Žadatel, který neprospěl pouze v některé části zkoušky, může tuto část zkoušky opakovat nejpozději do 6 měsíců od konání zkoušky.
 7. Každý žadatel, který se podrobil zkoušce, obdrží jedno vyhotovení protokolu o vykonání zkoušky bez příloh. Písemné zkušební testy jsou pouze přílohou protokolu o vykonání zkoušky, který je součástí spisu Drážního úřadu v dané věci.

VI. Vydání průkazu způsobilosti

9. Žadatel, který u zkoušky prospěl, může požádat Drážní úřad o vydání průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla. Tiskopis žádosti je uveden v příloze č. 9 (pro řízení DV na vlečce), resp. č. 10 (pro řízení LD). Současně s podáním žádosti musí být uhrazen správní poplatek kolkovou známkou.
10. Průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla lze vydat pouze v případě, že žadatel splnil podmínky §45, odst. (2) zákona o dráhách. Kromě splnění podmínek ověřovaných před zahájením zkoušky musí dosáhnout předepsaného vzdělání a musí být spolehlivý k řízení drážního vozidla dle §46 zákona o dráhách.
11. Předepsaný minimální stupeň vzdělání je nutné doložit úředně ověřenou kopií dokladu o vzdělání (výuční list, maturitní vysvědčení, vysokoškolský diplom), která tvoří přílohu žádosti. Drážní úřad rovněž prověří splnění spolehlivosti k řízení vyžádáním výpisu z rejstříku trestů podle §46a zákona o dráhách.
12. K žádosti musí být dále předložena fotografie žadatele o velikosti 3,5 x 4,5 cm.
13. V případě splnění všech zákonných podmínek vydá Drážní úřad žadateli na základě předložené žádosti průkaz způsobilosti k řízení. Průkaz způsobilosti obsahuje údaje podle § 12 odst. 2 vyhlášky. Průkaz způsobilosti si žadatel vyzvedne osobně na Drážním úřadě. Ve výjimečných případech může být průkaz způsobilosti doručen žadateli poštou. Při výměně starého průkazu způsobilosti za průkaz nový se vyžaduje vrácení starého průkazu způsobilosti. V případě rozšíření průkazu způsobilosti na další druh vozidla nebo na další

lanovou dráhu se vydává nový průkaz způsobilosti a rovněž se vyžaduje vrácení starého průkazu způsobilosti.

VII. Doplnující informace

1. Zkouškou se prověřují znalosti žadatelů o ověření odborné způsobilosti k řízení drážních vozidel na vlečce v rozsahu podmínek stanovených vyhláškou. Tato zkouška však nenahrazuje prověření znalostí z návodu na obsluhu konkrétního drážního vozidla, předpisů provozovatele dráhy a předpisů dopravce. Prověření těchto znalostí je povinností příslušného dopravce.
2. Náhradní průkaz způsobilosti k řízení (tzv. „duplikát“ průkazu způsobilosti k řízení) lze vydat pouze na žádost držitele tohoto průkazu náhradou za průkaz poškozený, obsahující neoprávněně provedené změny, zničený, ztracený nebo odcizený. V případě průkazu poškozeného nebo obsahujícího neoprávněně provedené změny musí být k žádosti přiložen stávající průkaz. O zničení, ztrátě nebo odcizení průkazu předloží žadatel čestné prohlášení. Za vydání duplikátu průkazu způsobilosti k řízení se vybírá správní poplatek podle sazebníku poplatků (viz odstavec 4 této části).
3. Sazby správních poplatků podle sazebníku poplatků:
 - a) položka 59 písm. c) - poplatek ve výši 100 Kč za vydání průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla,
 - b) položka 16 písm. a) - poplatek ve výši 100 Kč za vydání duplikátu průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla.
4. Drážní úřad nařídí přezkoušení odborné a zdravotní způsobilosti osob k řízení v případě, že při řízení vykazují nedostatky, které mohou ohrozit bezpečnost drážní dopravy. Podle výsledku přezkoušení může Drážní úřad rozhodnout o omezení řízení nebo o zákazu řízení. V případě rozhodnutí o zákazu řízení Drážní úřad odejme osobě průkaz způsobilosti k řízení.
5. Drážní úřad nařídí přezkoušení odborné a zdravotní způsobilosti osob k řízení, má-li důvodné pochybnosti o zdravotní nebo odborné způsobilosti těchto osob. V těchto případech Drážní úřad zadrží průkaz způsobilosti k řízení do doby, kdy důvody pro zadržení průkazu pomínou.
6. Doporučený vzor potvrzení o absolvování výuky odborných teoretických znalostí, odborné praxe, výcviku a jízdním výcviku pod dozorem pro žadatele o prověření odborné způsobilosti k řízení drážních vozidel je uveden v příloze č. 5.
7. Doporučený vzor potvrzení o absolvování výuky odborných teoretických znalostí, výcviku v řízení lanové dráhy a obsluze pohonu (řízení) lanové dráhy pod dozorem pro žadatele o prověření odborné způsobilosti k řízení a lanové dráhy je uveden v příloze č. 6.
8. Doporučený vzor žádosti o vydání duplikátu průkazu způsobilosti k řízení je uveden v příloze č. 7 (pro řízení DV na vlečce), resp. č. 8 (pro řízení LD).

VIII. Přejícná ustanovení

1. Výuka a výcvik žadatelů o vydání průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla na vlečce nebo k řízení lanové dráhy, které byly zahájeny přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky, a nebyly před tímto dnem dokončeny, se dokončí podle vyhlášky č. 101/1995 Sb., ve znění účinném do 17.1.2012.
2. Pokud byla žádost o zkoušku podána před 17.1.2012 a zkouška nebyla před tímto dnem vykonána, postupuje se při složení zkoušky podle vyhlášky č. 101/1995 Sb., ve znění účinném do 17.1.2012.
3. Průkaz způsobilosti prokazující podle vyhlášky č. 101/1995 Sb., ve znění účinném do 17.1.2012, odbornou způsobilost pro elektrická hnací vozidla stejnosměrné soustavy (E1),

elektrická hnací vozidla střídavé soustavy (E2) nebo vícesoustavová elektrická hnací vozidla (E3) se považuje za průkaz způsobilosti prokazující odbornou způsobilost pro elektrická hnací vozidla (E) podle vyhlášky.

4. Průkaz způsobilosti prokazující podle vyhlášky č. 101/1995 Sb., ve znění účinném do 17.1.2012, odbornou způsobilost pro speciální hnací vozidla s provozní rychlostí do 40 km/h včetně (SV1) nebo speciální hnací vozidla s provozní rychlostí nad 40 km/h (SV2) se považuje za průkaz způsobilosti prokazující odbornou způsobilost pro speciální hnací vozidla (SV) podle vyhlášky.

IX. Závěrečná ustanovení

Tento metodický pokyn nabývá účinnosti dnem 13.02.2012.

V Praze dne 10.2.2012

Ing. Pavel Kodym
ředitel Drážního úřadu

- Příloha č. 1 – Žádost o ověření odborné způsobilosti k řízení drážního vozidla na vlečce
- Příloha č. 2 – Žádost o ověření odborné způsobilosti k řízení lanové dráhy
- Příloha č. 3 - Přehled dokladů předkládaných žadatelem u zkoušky k ověření odborné způsobilosti k řízení drážních vozidel
- Příloha č. 4 - Přehled dokladů předkládaných žadatelem u zkoušky k ověření odborné způsobilosti k řízení lanové dráhy
- Příloha č. 5 - Doporučený vzor potvrzení o absolvování výuky odborných teoretických znalostí, odborné praxe, výcviku a jízdním výcviku pod dozorem pro žadatele o prověření odborné způsobilosti k řízení drážních vozidel na vlečce
- Příloha č. 6 - Doporučený vzor potvrzení o absolvování výuky odborných teoretických znalostí, výcviku v řízení lanové dráhy a obsluze pohonu (řízení) lanové dráhy pod dozorem pro žadatele o prověření odborné způsobilosti k řízení a lanové dráhy
- Příloha č. 7 – Žádost o vydání duplikátu průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla
- Příloha č. 8 – Žádost o vydání duplikátu průkazu způsobilosti k řízení lanové dráhy
- Příloha č. 9 – Žádost o vydání průkazu způsobilosti k řízení drážních vozidel na vlečce
- Příloha č. 10 – Žádost o vydání průkazu způsobilosti k řízení lanové dráhy